

ปัจจัยเชิงสาเหตุของการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดสงขลา

Causal Factors of School Administration Affecting The Effectiveness of Private Schools in Shongkla Province

ช๊ะเรีาะ บินหะยีคอเนาะ¹ และ มาณัฏฐดลฎ์ เจริญภูวดล²

¹ผู้อำนวยการโรงเรียนศาสนบำรุง จังหวัดสงขลา

²Doctor of Religious Philosophy in Education Administration

Universal Ministries of The King's College

Abstract

The purposes of this study were to 1) study the level of causal factors of school administration and effectiveness of private schools in Songkhla province, and 2) study the relationship of academic leadership of executives teaching and learning management with emphasis on learners. Creating the academic atmosphere of the school influential the effectiveness of private secondary schools in Songkhla province. Sample groups 351 teachers private secondary school in Songkhla province. The researcher used simple random sampling method by specifying the size of the samples by using the sampling tables of Krejcie and Morgan and using sampling based on the proportion of the population. Analyze the data by analyzing the data by means of means, standard deviation and Structural Equation Model were used LISREL program.

The results of the research were as follows : 1) The arithmetic mean And standard deviation in all aspects, consisting of academic leadership of administrators Teaching with student focus Promoting the academic atmosphere of the school And the effectiveness of the school 2) From the analysis, it is found that the relationships between all variables used in the analysis, which do not have a high relationship The results of the analysis of the relationship between the variables and the school effectiveness showed that the variables that had the most relationship with the school effectiveness. The academic leadership of 0.85 was positively correlated with statistical significance at the level of .01, followed by teaching-learning management with an emphasis on 0.65, with the relationship between With statistical significance at the .01 level and the academic atmosphere enhancement of the school equal to 0.53, with a significant positive correlation at the level of 0.01 respectively.

Keywords : executive leadership, academic management, student-centered learning, enhancing the academic atmosphere of school, school effectiveness

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับปัจจัยเชิงสาเหตุของการบริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดสงขลา และ 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร การจัดการด้านการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดสงขลา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาทั้งหมดในจังหวัดสงขลา จำนวน 351 ราย ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง

อย่างง่าย โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสุ่มตัวอย่างของ เครจซี่ และมอร์แกน และใช้การสุ่มตัวอย่างโดยกำหนดตาม สัดส่วนของจำนวนประชากร วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแบบจำลองสมการโครงสร้างโดยใช้โปรแกรม ริสเรล

ผลการวิจัยพบว่า 1) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาพรวมทุกด้าน ประกอบด้วย ภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหาร การสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน และประสิทธิผลของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ใน ระดับมาก 2) จากผลการวิเคราะห์พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทุกตัวที่ใช้ในการวิเคราะห์ซึ่งไม่มีความสัมพันธ์กันสูง ผลการวิเคราะห์ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ กับประสิทธิผลของโรงเรียน พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนมากที่สุด คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร เท่ากับ 0.85 โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รองลงมาคือการจัดการ ด้านการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เท่ากับ 0.65 โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการ เสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน เท่ากับ 0.53 โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตามลำดับ

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร การจัดการด้านการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การเสริมสร้างบรรยากาศ ทางวิชาการของโรงเรียน ประสิทธิผลของโรงเรียน

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากรายงานของ UNITED NATIONS DEVELOPMENT GROUP YEAR 2013 เรื่อง The World We Want พบว่า ประชาชน เกือบ 600,000 คน ชี้ว่าสิ่งที่ประชาชนต้องการมากที่สุดคือ การศึกษาที่ดี รองลงมาคือ การดูแลสุขภาพที่ดีขึ้น จำนวน 472,300 คน และอันดับ 3 คือ รัฐบาลที่ดีและซื่อสัตย์ จำนวน 415,446 คน และอันดับ 4 โอกาสในการทำงานที่ดีขึ้น จำนวน 410,950 คน การศึกษาในศตวรรษที่ 21 ซึ่งมีความซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และเชื่อมโยงกับประเด็นต่างๆ หลายด้านซึ่งจากการ วิเคราะห์ในครั้งนีพบว่า มีประเด็นที่สำคัญที่ต้องบูรณาการเข้าไปใน การศึกษาคือ เรื่องสิทธิมนุษยชน ธรรมชาติ และคุณธรรม อาหาร และน้ำพลังงาน เทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัล และเศรษฐกิจ และความสามารถในการแข่งขัน โดยในด้านสิทธิมนุษยชนและ ธรรมชาติการศึกษานั้นการศึกษามุ่งเน้นที่จะปลูกฝังให้เยาวชนมองเห็นคุณค่าของความเป็นมนุษย์ของตนเองและผู้อื่น สำหรับในด้าน อาหารและพลังงานเป็นปัจจัยพื้นฐานที่มีความจำเป็นของมนุษย์ที่ จะต้องเรียนรู้ที่จะบริหารจัดการ อนุรักษ์ วิจัยและพัฒนา เพื่อให้เกิด ความมั่นคง รวมทั้งต้องให้ความรู้แก่เด็กและเยาวชนให้ตระหนักถึง ความสำคัญของปัจจัยพื้นฐานเหล่านี้ ในด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และดิจิทัลให้ ความสำคัญในเรื่องการพัฒนาทักษะความรู้ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสำหรับสังคมและเศรษฐกิจสีเขียวและการนำ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาใช้ในการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพ ชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น ประเด็นต่างๆ เหล่านี้เป็นประเด็นที่ต้อง

กำหนดไว้ในการศึกษาในระบบ พร้อมกับให้ความรู้แก่ประชาชน ที่อยู่นอกระบบให้ตระหนักและมีความรู้ (สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา, 2557)

การจัดการศึกษาทุกประเภท ทุกระดับชั้นงานวิชาการนับ เป็นงานที่มีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะจุดหมายของการบริหาร วิชาการอยู่ที่การสร้างผู้เรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรม และมีคุณสมบัติตามที่ต้องการงานวิชาการเป็นตัวบ่งชี้ คุณภาพและความสำเร็จของสถานศึกษา ความสำเร็จของ สถานศึกษามักจะพิจารณาจากคุณภาพของผลผลิตคือตัวนักเรียน ดังนั้น คุณภาพของผลผลิตจึงขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการดำเนินงานด้านวิชาการของสถานศึกษาด้วยเหตุนี้การบริหารงานด้าน วิชาการจึงเป็นงานที่สำคัญของผู้บริหารที่ต้องรับผิดชอบในการ ใช้หลักการในการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานด้านวิชาการ ให้มีประสิทธิภาพประสิทธิผลประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ นั้น สิ่งสำคัญคือการมีภาวะผู้นำทางวิชาการ ดังนั้น ผู้นำทางวิชาการหรือผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีคุณสมบัติหรือ มีคุณลักษณะเป็นที่เคารพศรัทธา มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นที่ ยอมรับของสังคมและใช้ระบบคุณธรรมในการบริหารจัดการ และ ต้องมีคุณสมบัติดังนี้ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องอุทิศตนให้กับ การปฏิบัติงานในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง 2) ผู้บริหารสถานศึกษามี ความเมตตา กรุณา มีความรับผิดชอบ ยุติธรรม ซื่อสัตย์ 3) ผู้บริหาร สถานศึกษามีการครองตนที่ดีไม่มีหนี้สินส่วนตัว ไม่เกี่ยวข้องกับ อบายมุข สิ่งเสพติด 4) ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับความศรัทธาและ

ยอมรับด้านคุณธรรม จริยธรรมจากนักเรียน ครู เพื่อนผู้บริหาร ผู้บังคับบัญชา กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน และชุมชน 5) ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ระบบคุณธรรมในการบริหารจัดการ อีกประการหนึ่งภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษานั้นต้องมีหน้าที่ 7 ด้าน ดังนี้คือ 1) การบริหารจัดการหลักสูตร 2) การจัดการเรียนรู้ 3) การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ 4) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 5) การวัดประเมินผลและวิจัย 6) การนิเทศการศึกษา และ 7) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน (อัศนีชัย สุกิจใจ, 2560)

ในประเด็นการจัดการด้านการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สถานศึกษามีนโยบายในการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา โดยจัดทำสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้รายปี รายภาค ตามสภาพปัญหาในชุมชน สังคม และภูมิปัญญา ท้องถิ่น มีแผนพัฒนาคุณภาพที่ครอบคลุมการปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ โดยครูแต่ละคน ต้องจัดการเรียนรู้เพื่อเชื่อมโยงบูรณาการในกลุ่มวิชา และระหว่างกลุ่มวิชาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนทุกด้าน โดยมีการประชุมปรึกษาหารือร่วมกัน ระหว่างครู ผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์มาตรฐาน การเรียนรู้กลุ่มวิชาเชื่อมโยงไปสู่ การออกแบบการจัดการเรียนให้สอดคล้องกับแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 ดังนั้นการพัฒนาคูในสถานศึกษาเป็นสิ่งที่สำคัญและมีความจำเป็นมากที่สุดที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องให้ความสำคัญในการพัฒนาคูในสถานศึกษา เพื่อให้มีศักยภาพในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด (อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2550)

เมื่อกล่าวถึงการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียนได้จากการรวบรวมความคิดเห็นและการรับรู้จากสมาชิกในกลุ่ม องค์กรประกอบเหล่านั้น อาจเป็นปทัสถานและการคาดหวังของระบบสังคมที่เป็นที่ยอมรับจากสมาชิกในกลุ่ม (Robert G. Owens, 1998) บรรยากาศโรงเรียน คือคุณลักษณะเฉพาะที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียน อันเป็นผลมาจากความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารโรงเรียน และกลุ่มบุคคลในโรงเรียนมีผลทำให้โรงเรียนแห่งหนึ่ง แตกต่างไปจากโรงเรียนอีกแห่งหนึ่ง และมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลในโรงเรียน (Hoy & Miskel, 1991)

ส่วนประเด็นประสิทธิผลของโรงเรียนประสิทธิผล (Effectiveness) เป็นเครื่องมือหรือตัวบ่งชี้ในการตัดสินว่าการบริหารของหน่วยงานหรือองค์กรใดองค์กรหนึ่ง สามารถดำเนินงานจนบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้มากน้อยเพียงใด เป็นเรื่องเกี่ยวกับผลที่ได้รับและผลสำเร็จของงานมีความเกี่ยวข้องกับผลงานที่องค์กรพึงประสงค์ นักวิชาการได้ให้ความหมายของประสิทธิผลองค์กรไว้ตามสาขาต่าง ๆ เช่น นักเศรษฐศาสตร์มองประสิทธิผลองค์กรเป็นเรื่องของผลกำไรหรือผลประโยชน์จากการลงทุน นักวิทยาศาสตร์

ประสิทธิผลองค์กร เป็นเรื่องในแง่ของผลผลิตใหม่ สำหรับผู้จัดการฝ่ายผลิต ประสิทธิผลหมายถึงประสิทธิภาพหรือปริมาณของผลผลิตที่เป็นสินค้าและบริการซึ่งความหมายเหล่านี้จะเป็นความหมายที่มุ่งเน้นการบรรลุเป้าหมายขององค์กร หรือหมายถึงความสำเร็จของผลการปฏิบัติงานที่เป็นไปหรือบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กร (รุ่ง แก้วแดง และชัยณรงค์ สุวรรณสาร, 2536)

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษามองว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร การจัดการด้านการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน มีความสำคัญยิ่งต่อการบริหารโรงเรียนให้เกิดประสิทธิผล ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงได้ทำวิจัยเรื่องปัจจัยเชิงสาเหตุของการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดสงขลาในการบริหารโรงเรียนเอกชนในจังหวัดสงขลาสามารถดำเนินงานจนบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้มากน้อยเพียงใด เพื่อเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดสงขลาได้นำผลการวิจัยไปใช้ในการวางกรอบนโยบายในการบริหารโรงเรียนเพื่อให้เกิดประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยเชิงสาเหตุของการบริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดสงขลา
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร การจัดการด้านการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดสงขลา

แนวคิดทฤษฎี

ได้มีนักการศึกษาได้กล่าวเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการ และได้ให้ความหมายภาวะผู้นำทางวิชาการไว้ ดังนี้

สารัตถ์ พวงเงิน และอาคม มหามาศย์ (2551) กล่าวถึงภาวะผู้นำทางวิชาการไว้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง การแสดงบทบาทในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงถึงการนำการสั่งการบริหารงานบุคคลในการปฏิบัติงานสถานศึกษาในการปรับปรุงและการจัดกิจกรรมทางวิชาการ โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ 1) การบริหารจัดการโรงเรียน 2) การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน 3) การบริหารตนเอง ทีมงาน และชุมชน

โกศิษฐ์ เปลรินทร์ (2552) ได้ให้ความหมายภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อการเพิ่มพูนการเรียนรู้ของนักเรียน โดยอาศัยกระบวนการเกี่ยวกับการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจการเรียนรู้ การบริหาร

หลักสูตร และการสอนการพัฒนานักเรียน การพัฒนาครู และการส่งเสริมบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมการเรียนรู้

จุฑามาศ อินนามเพ็ง (2552) กล่าวถึงภาวะผู้นำทางวิชาการไว้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง ผู้ที่มีความสามารถในการนำและการบริหารบุคคลในการปฏิบัติงานของสถานศึกษาให้กระทำหรือจัดกิจกรรมด้านวิชาการและกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุผลสำเร็จทำให้กระบวนการจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ และแสดงบทบาทให้ชัดเจนในด้านคุณลักษณะ และพฤติกรรมในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับกิจกรรมในการดำเนินการใช้ปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนและงานด้านวิชาการ

เซย์ฟาร์ธ (Seyfarth, 1999) ได้กำหนดภาวะผู้นำทางวิชาการเป็นบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนางานการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนไว้ 5 ด้าน คือ 1) มุมมองและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงด้านหลักสูตร 2) การประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน 3) การจัดโครงการสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ 4) การประเมินผลการสอนของครู 5) การวางแผนเพื่อพัฒนาการสอนของครู

พิมพันธ์ เตชะคุปต์ (2544) ได้กล่าวว่า ในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญว่าการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ (child-centered approach) คือการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยใช้กระบวนการทางปัญญา (กระบวนการคิด) กระบวนการทางสังคม กระบวนการกลุ่ม และให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์และมีส่วนร่วมในการเรียน สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ได้ โดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก จัดประสบการณ์ การเรียนรู้ให้แก่แก่นักเรียน การจัดการเรียนการสอนต้องสอดคล้องกับ ความสนใจ ความสามารถและความถนัด เน้นการบูรณาการความรู้ในศาสตร์ต่าง ๆ ใช้หลากหลายวิธีสอน หลากหลายแหล่งความรู้ สามารถพัฒนาปัญญาได้หลากหลายคือ พัฒนาหุปัญญา รวมทั้งใช้วิธีการวัดผลที่หลากหลายวิธี

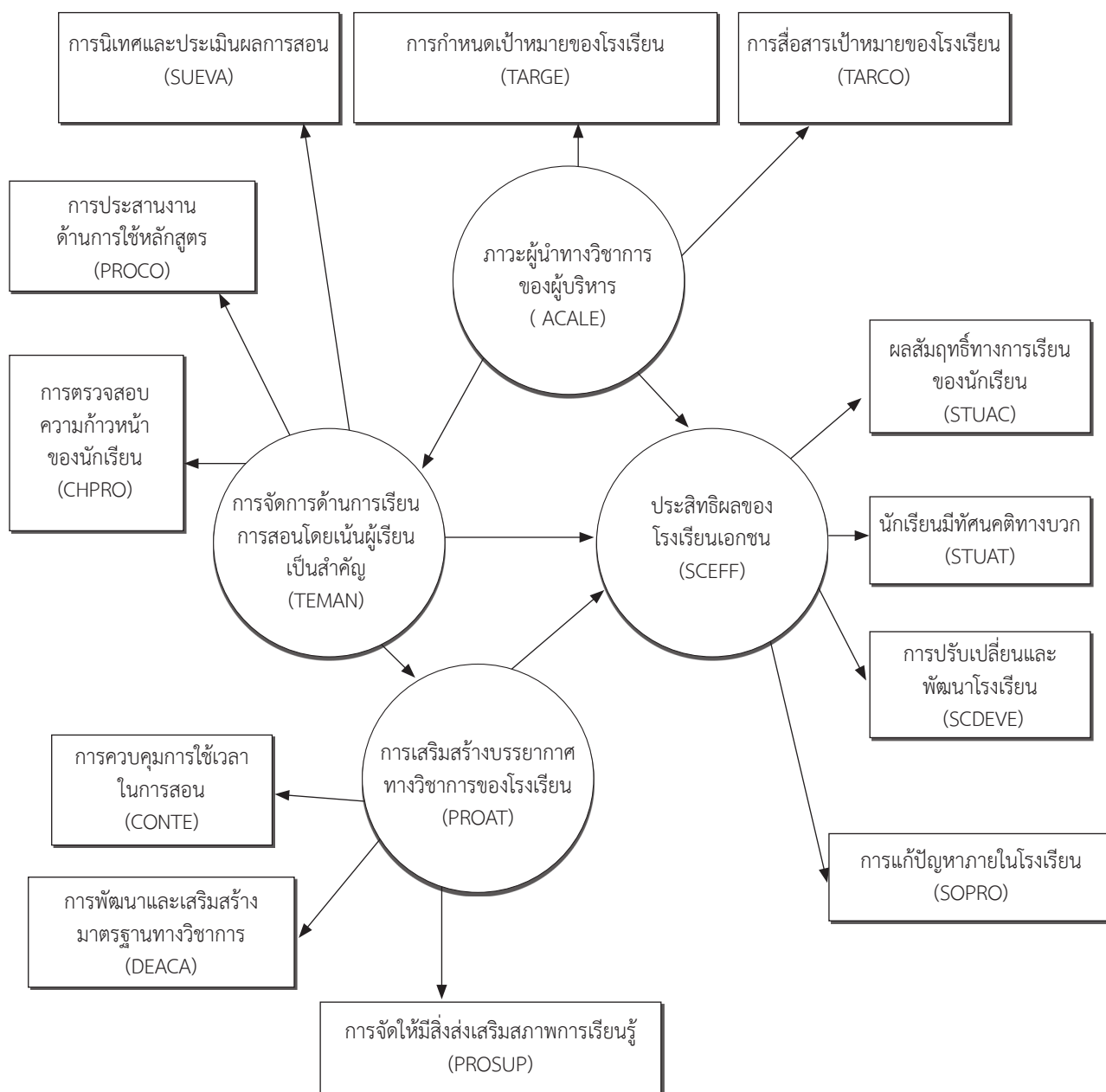
สุคนธ์ สิ้นธพานนท์ และคณะ (2545) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน ต้องจัดสภาพแวดล้อม และบรรยากาศทั้งในและนอกห้องเรียนให้เหมาะสมต่อการเรียนรู้ มีสื่อการสอนสร้างความสนใจของผู้เรียน การดำเนินกิจกรรมอยู่ในบรรยากาศความเป็นกัลยาณมิตร ผู้สอนจะต้องให้ความร่วมมือกับสถานศึกษา ในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมและมีการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนท้องถิ่น การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม โดยเน้นกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ฮาลพิน และครอฟท์ (Halpin & Croft, 1972) ได้ทำการวิเคราะห์องค์ประกอบของพฤติกรรมผู้บริหารและพฤติกรรมของครูอาจารย์ ทำให้ได้องค์ประกอบของบรรยากาศโรงเรียน 8 ด้าน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ 1) พฤติกรรมผู้บริหาร (leader behaviors) มี 4 ด้าน คือ 1.1) ความห่างเหิน (aloofness) หมายถึง ความรู้สึกของครูในโรงเรียนที่มีต่อผู้บริหารว่า ผู้บริหารมีพฤติกรรมที่คำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างตนเองและครูอาจารย์ในโรงเรียน เฉพาะที่เกี่ยวข้องในการทำงาน ผู้บริหารมักจะเคร่งครัดต่อ กฎ ระเบียบ และนโยบายอย่างเคร่งครัดปราศจากปฏิกริยาหรือความคิดเห็นอื่นใด 1.2) การเน้นผลงาน (production emphasis) หมายถึง พฤติกรรมคำสั่ง การบังคับและการติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด ครูอาจารย์ ในโรงเรียนต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บริหารอย่างเคร่งครัดปราศจากความคิดเห็นอื่นใดการให้การสนับสนุน (support) หมายถึง ผู้บริหารสนับสนุนและให้กำลังใจในการปฏิบัติงานของครูอาจารย์ในโรงเรียน นอกจากนี้ผู้บริหารยังให้คำแนะนำกระตุ้น และจูงใจบุคคลในโรงเรียนโดยไม่ใช้วิธีการควบคุม ตรวจสอบแต่จะแสดงพฤติกรรมซึ่งเป็นแบบอย่างพฤติกรรมผู้บริหาร 1.3) การให้การสนับสนุน (support) หมายถึง ผู้บริหารสนับสนุนและให้กำลังใจในการปฏิบัติงานของครูอาจารย์ในโรงเรียน นอกจากนี้ผู้บริหารยังให้คำแนะนำกระตุ้น และจูงใจบุคคลในโรงเรียนโดยใช้วิธีการควบคุม ตรวจสอบ แต่จะแสดงว่าพฤติกรรม ซึ่งเป็นแบบอย่างที่ดี มาเข้า กลับเย็น ทำงานหนัก กระตือรือร้น และสนใจด้านการพัฒนาทางการศึกษาเพื่อให้ครูอาจารย์ในโรงเรียนถือเป็นแบบอย่าง และเกิดความพึงพอใจแต่การปฏิบัติงาน 1.4) ความเอาใจใส่ (consideration) หมายถึง ผู้บริหารแสดงถึงการมีพรหมวิหาร 4 ช่วยเหลือเกื้อกูลในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ผู้บริหารจะมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อครูอาจารย์ในโรงเรียนแล้ว ยังคำนึงถึงความต้องการและเหตุผลความจำเป็นต่างๆ เพื่อใช้เป็นเหตุผลประกอบในการตัดสินใจด้วย โรงเรียนถือเป็นองค์การศึกษาที่มีหน้าที่โดยตรงในการจัดการศึกษา โดยกระจายอยู่ในชุมชนต่างๆ ทั่วประเทศ โรงเรียนมีขนาดต่างกันขึ้นอยู่กับจำนวนนักเรียน หากนักเรียนมีจำนวนมากจะทำให้ขนาดของโรงเรียนใหญ่ และหากนักเรียนมีจำนวนน้อยจะทำให้ขนาดของโรงเรียนเล็กโดยขนาดของโรงเรียนมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน และขนาดของโรงเรียนมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นองค์ประกอบของประสิทธิภาพโรงเรียน และขนาดขององค์การมีส่วนสำคัญที่จะทำให้การปฏิบัติงานภายในองค์การนั้นประสบความสำเร็จได้มากหรือได้น้อยเมื่อองค์การมีขนาดใหญ่ขึ้น กิจกรรมในองค์การจะมีความซับซ้อน ทำให้ประสิทธิภาพขององค์การต่างๆ ที่จัดไว้ว่าจะลดลง ตลอดจนทรัพยากรบุคคลที่มีอิทธิพลที่ปฏิบัติงานอยู่ในองค์การก็เปลี่ยนแปลงด้วย (Hoy & Miskel, 1991) และจาก

การวิจัยของ กมลวรรณ ชัยวานิชศิริ (2536) ได้ศึกษาพบว่า ขนาดของโรงเรียนเป็นตัวแปรย่อย ในปัจจัยด้านโรงเรียนส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องงานวิจัยของภารดี อนันต์นาวิ (2555) ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยสถานการณ์โรงเรียน ประกอบด้วย ขนาดของโรงเรียน การสนับสนุนทางสังคมของครู และสถานะเศรษฐกิจทางสังคม ภายนอก ซึ่งขนาดของโรงเรียนจะมีองค์ประกอบที่แตกต่างกันไปตามสภาพความพร้อมของแต่ละโรงเรียน

โดยเฉพาะจำนวนนักเรียนจะเป็นตัวกำหนดขนาด โรงเรียนขนาดเล็ก จะมีนักเรียนตั้งแต่ 120 คนลงมา ขนาดกลางมีนักเรียน 121-300 คน ขนาดใหญ่มีจำนวน นักเรียน 300 คน ขึ้นไป ดังนั้น ความยุ่งยากในการบริหารของผู้บริหารจะไม่เหมือนกันจึงส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยผู้วิจัยนำมาสร้างแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง ประกอบด้วยตัวแปรเชิงประจักษ์ตามตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ดังนี้

ภาพที่ 1 แบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝงประกอบด้วยตัวแปรเชิงประจักษ์ตามตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตการศึกษาด้านเนื้อหา คือ การจัดการด้านการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน และประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดสงขลา

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรคือ ครูและผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดสงขลา จำนวน จำนวน 3,853 คน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครูโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดสงขลา จำนวน 351 คน

3. ขอบเขตของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

- 3.1) การจัดการด้านการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 3.2) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
- 3.3) การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน
- 3.4) ประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดสงขลา

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ครูโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาทั้งหมดในจังหวัดสงขลาจำแนกรายอำเภอ ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 351 ราย ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสุ่มตัวอย่างของ เครจซี และ มอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) และใช้การสุ่มตัวอย่างโดยกำหนดตามสัดส่วนของจำนวนประชากร (Proportion Sampling) โดยวิธีจับสลาก กลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมต้องมีไม่น้อยกว่า 20-25 เท่า ของตัวแปรที่สังเกตได้ (Raina P, O'Donnell M, Rosenbaum P, Brehaut J, Walter SD, Russell D, Swinton M, Zhu B, & Wood E, 2005) ในการวิจัยนี้มีตัวแปรที่สังเกตได้ 12 ตัว ต้องใช้กลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำ 300 ตัวอย่าง ($25 \times 12 = 300$) ซึ่งผลจากการคำนวณเป็นขนาดของกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำที่สามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์ด้วยเทคนิคโมเดลสมการเชิงโครงสร้าง (Structural Equation Model : SEM)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้นำประเด็นหลักในการศึกษานำมาสร้างรายการข้อคำถาม จำแนกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของครูผู้สอน ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (check list) ตามมาตราวัดของ Likert และแบบเติมคำลงในช่องว่าง ได้แก่ สถานภาพส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นสำหรับครูผู้สอน ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบสำรวจรายการ (check list) และแบบให้คะแนนความคิดเห็น 1-5 คะแนน และจะมีการกลับคะแนนในกรณีคำถามเชิงลบ (negative) เพื่อให้คะแนนสอดคล้องกับความเป็นจริง

การหาความเชื่อถือได้ของเครื่องมือ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์การสอดคล้องภายใน (internal consistency method) แบบครอนบาคอัลฟา (Cronbach Alpha) โดยผู้วิจัยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นทั้งหมดไปทดลองใช้ (try out) กับครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาลในจังหวัดสงขลาซึ่งไม่ใช่กลุ่มประชากรเป้าหมาย จำนวน 30 คน จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อศึกษาคุณภาพรายข้อและศึกษาคุณภาพโดยรวม โดยพิจารณาคุณภาพรายข้อที่ Item-Total Correlation (r) โดยค่าถ้อยรายข้อมีคุณภาพเมื่อ r มีค่าไม่ต่ำกว่า 0.20 และพิจารณาคุณภาพโดยรวม พิจารณาที่ Alpha (α) ควรมีค่าไม่ต่ำกว่า 0.70 (ค่าสูงสุดคือ 1.00) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อถือได้และจำนวนข้อคำถามของแต่ละมาตราวัด จำแนกตามตัวแปรแฝง

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามนี้

1) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนาระดับปัจจัยเชิงสาเหตุของการบริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดสงขลา

2) การวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุแบบเชิงชั้นปัจจัยตามตัวแปรต่าง ๆ

3) การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ทวิเพื่อหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรประจักษ์กับตัวแปรแฝงทุกตัวโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งได้แก่ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร การจัดการด้านการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน

4) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทุกตัวกับตัวแปรตาม และความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกันที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนในระดับมัธยมศึกษา เพื่อวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างตัวแบบการวิจัยกับข้อมูลเชิงประจักษ์เพื่อตอบสนองมติฐานงานวิจัยที่กำหนดไว้ โดยโปรแกรมสำเร็จรูป LISREL

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาพรวมด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

จากผลการวิจัย พบว่า ภาพรวมด้านการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการนิเทศและประเมินผลการสอน ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน และด้านการประสานงานด้านการใช้หลักสูตร ตามลำดับ

จากผลการวิจัย พบว่า ภาพรวมด้านการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการสอน และด้านการพัฒนาและเสริมสร้างมาตรฐานทางวิชาการ ตามลำดับ

จากผลการวิจัย พบว่า ภาพรวมด้าน ประสิทธิภาพผลของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนด้านการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน ด้านการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน และด้านนักเรียนมีทัศนคติทางบวก ตามลำดับ

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแปรแฝง 4 ตัวแปร ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร 2) การจัดการด้านการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน และ 4) ประสิทธิภาพผลของโรงเรียน เพื่อเป็นการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) โมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยัน ทุกตัวของตัวแปรแฝงมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

จากผลการวิเคราะห์ พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทุกตัวที่ใช้ในการวิเคราะห์ซึ่งไม่มีความสัมพันธ์กันสูง ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ กับประสิทธิผลของโรงเรียนพบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนมากที่สุดคือภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร เท่ากับ 0.85 โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รองลงมาคือการจัดการด้านการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เท่ากับ 0.65 โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน เท่ากับ 0.53 โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตามลำดับ ตัวแปรทั้งหมดสามารถอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิผลของโรงเรียน ได้ร้อยละ 90.70 ซึ่งเป็นการอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิผลของโรงเรียนได้ดีมาก แสดงว่าตัวแปรทั้งหมด ซึ่งประกอบด้วย ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร การจัดการด้านการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน สามารถอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิผลของโรงเรียนได้ร้อยละ 90.70

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยพบว่า ระดับปัจจัยเชิงสาเหตุประกอบด้วยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร การจัดการด้านการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงทุกตัว สอดคล้องกับบุรุษดี สันนะกิจ (2559) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดสงขลา จากการศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ เกตุสุดา กิ่งการจร (2560) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 สระบุรี จากการศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ เขต 4 สระบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ด้านการนิเทศและประเมินผลด้านการสอน และด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด และยังคงสอดคล้องกับ เกตุอัมพร มียิง (2560) ได้ศึกษาปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย จากผลการศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์เป้าหมาย และภารกิจของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงสุด ส่วนด้านการนิเทศติดตามการปฏิบัติงานของครู มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูเอกชนในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยด้านการวางแผนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนด้านผลงานการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาศักยภาพผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูมีความสัมพันธ์กันในทางบวกและอยู่ในระดับสูง ($r = .722$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) ชุตินันท์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สามารถพยากรณ์คุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูเอกชนได้ร้อยละ 61.30 ตลอดจนสอดคล้องกับ ประเสริฐนิยมแก้ว (2555) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช จากผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน

พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน รองลงมา คือ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการนิเทศการสอน ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน และประเภทของโรงเรียน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยิ่งสอดคล้องกับจริยาภรณ์ พรหมมี (2559) ได้ศึกษาปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และจำแนกตามวุฒิทางการศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิจัย พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทุกตัวที่ใช้ในการวิเคราะห์ ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ กับประสิทธิผลของโรงเรียน พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนมากที่สุด คือภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รองลงมาคือการจัดการด้านการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียนโดยมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตามลำดับ สอดคล้องกับ จตุรภัทร ประทุม (2559) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จากผลการวิจัย พบว่า ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดสงขลา และสอดคล้องกับ จริยาภรณ์ พรหมมี (2559) ได้ศึกษาปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 จากผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูงกับประสิทธิผลของ

โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความสามารถในการพยากรณ์ร้อยละ 62.10 และยิ่งสอดคล้องกับ สุขฤทัย จันทร์ทรงกรด (2558) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จากผลการวิจัยโดยเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการสอน ด้านการดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียน ด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 และยิ่งสอดคล้องกับ จิราพร หมวดเพชร (2558) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลโรงเรียนเอกชนจังหวัดสงขลา จากผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลของโรงเรียนโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียนทุกคู่มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตลอดจนถึงสอดคล้องกับ ชาวลิขิตย์ ชูจันทร์ (2559) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิพนธ์ฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 จากผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สระแก้ว เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิพนธ์ฐาน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 กับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิพนธ์ฐาน พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวก มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยิ่งสอดคล้องกับ จตุรภัทร ประทุม (2559) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จากผลการศึกษพบว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

เขต 27 โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการ และปัจจัยด้านแรงจูงใจของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา พบว่าทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษาในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาทั้ง 6 ตัวแปร ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ (X5) การได้รับความยอมรับนับถือ (X14) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน (X10) ความรับผิดชอบต่องาน (X17) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ (X12) และการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (X1) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์หาค่าเท่ากับ 0.82 ค่าความคลาดเคลื่อนเนื่องจากการพยากรณ์เท่ากับ 0.26 และสามารถทำนายประสิทธิผลของสถานศึกษาได้ 67.7 เปอร์เซ็นต์ อาจเป็นเพราะว่าคุณลักษณะของผู้บริหาร พฤติกรรมการบริหาร และภาวะผู้นำของผู้บริหาร ปัจจัยด้านครู ได้แก่ คุณลักษณะของครู ความพึงพอใจในงานของครู พฤติกรรมการสอนของครู ปัจจัยด้านนักเรียน ได้แก่ พฤติกรรมด้านการเรียนของนักเรียน การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง เจตคติของผู้เรียน สำหรับการกำหนดนโยบาย การนำไปสู่การปฏิบัติ และการวิจัยต่อไปในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารควรมีภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียนให้ชัดเจน
2. ควรมีการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยมีการประสานงานด้านการใช้หลักสูตรอย่างทั่วถึง
3. ควรมีการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียนโดยการพัฒนาและเสริมสร้างมาตรฐานทางวิชาการ
4. ควรมีเป้าหมายในการกำหนดประสิทธิผลของโรงเรียนโดยให้นักเรียนมีทัศนคติทางบวก

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการใช้การวิจัยเชิงคุณภาพเป็นส่วนเติมเต็มการวิจัยเชิงปริมาณจะได้ข้อมูลรอบด้านและครบถ้วน
2. ควรเพิ่มตัวแปรเชิงสาเหตุในการศึกษาให้มากกว่านี้เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรแต่ละตัวเพื่อวิเคราะห์ในประเด็นอื่นๆ ได้มากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กมลวรรณ ชัยวานิชศิริ. (2536). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหารที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน. วิทยานิพนธ์ การบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

เกตุสุตา กิ่งการจร. (2560). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 4. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริการการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

เกตุอัมพร มียิ่ง. (2560). ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนเอกชนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย. สุทธิปริทัศน์, 31(100), 234-245.

โกศิษฎ์ เปลรินทร์. (2552). การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำทางวิชาการสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

จตุรภัทร ประทุม. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.

จริยาภรณ์ พรหมมี. (2559). ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.

จิราพร หมวดเพชร. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนจังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

จุฑามาศ อินนามเพ็ง. (2552). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารและครูผู้สอนที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

เขาวลิตย์ ชูจันทร์. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

- การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประเสริฐ เนียมแก้ว. (2555). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษานครศรีธรรมราช. วารสารนาคบุตรปริทรรศน์ โครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครศรีธรรมราช. 4(2), 175-188.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2544). การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ : แนวคิด วิธีและเทคนิคการสอน 1. กรุงเทพฯ : เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป แมเนจเม้นท์.
- ภารตี อนันต์นาวิ. (2555). หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหาร การศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. ชลบุรี : มนตรี.
- รุ่ง แก้วแดง และชัยณรงค์ สุวรรณสาร. (2536). แนวคิดเกี่ยวกับ ประสิทธิภาพและประสิทธิภาพองค์กร. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2557). คำแถลงนโยบายของ คณะรัฐมนตรี. ค้นเมื่อ 2 สิงหาคม 2562, จาก http://www.onec.go.th/onec_web/main.
- สุขฤทัย จันทรทรงกรด. (2558). ภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาเขต 17. วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการ ศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รุชดี สันนะกิจ. (2559). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โรงเรียนที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการ ศึกษาเอกชน จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย หาดใหญ่.
- สารัตน์ พวงเงิน และอาคม มหามาตย์. (2551). ภาวะผู้นำทาง วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2. การค้นคว้าอิสระด้วย ตนเอง การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการ ศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สุนันท์ สินธพานนท์ และคณะ. (2545). การจัดกระบวนการเรียน รู้: เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักสูตรการศึกษาขั้น พื้นฐาน. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- อัศนีย์ สุกิจใจ. (2560). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา. วารสารพุทธศาสตร์. 3(1). 23-37.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2550). หลักการสอน (ฉบับปรับปรุง). พิมพ์ ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- Halpin, A. W., & Croft, D. B. (1972). *The organizational climate of schools*. Chicago, IL : Midwest Administration Center.
- Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (1991). *Educational administration : Theory research and practice*. (4th ed.). New York : Harper Collins.
- Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (2001). *Educational Administration : Theory, Research, and Practice*. New York : Random House.
- Krejcie, Robert V. & Morgan, Daryle W. (1970). *Small-Sample Technique*. The NEA Research Bulletin, vol. 38 (December).
- Raina P., et al. (2005). *The Health and Well-being of Caregivers of Children with Cerebral Palsy*. Pediatrics.
- Robert G. Owens. (1998). *Organizational Behavior in Education*. Boston : Allyn and Bacon : Prentic-Hall.
- Seyfarth, J. T. (1999). *The principal : New leadership for new challenger*. New Jersey : prentic-hall.